

Suomen Karmel-yhdistyksen kuukausikokous
12.3.2011 Helsingissä Metodistikirkossa
Reijo Telaranta

ISRAEL JA SEURAKUNTA

JUMALAN KAKSI TODISTAJAA

Jumalan ikuinen liitto kaikkien kansojen siunaukseksi

Jumala on tehnyt Israelin kanssa ikuisen liiton, jonka hän vahvistaa Vanhan testamentin teksteissä moneen kertaan ja hyvin selkeästi.

...Ja minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen liiton, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala, (1 Moos.17:1-18) (katso myös 1 Moos.12:1-3 ja 1 Moos.15:1-6 ja 1Moos.22:16-18 sekä 1 Moos. 28:10-15)

Jumala on monin tavoin vakuuttanut lupaustensa luotettavuutta. Jumala on myös vakuuttanut kerran toisensa jälkeen, ettei hän unohda kansaansa, vaikka se on luopunut, langennut syntiin ja rikkonut omalta osaltaan liiton:

Unhottaako vaimo rintalapsensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? Ja vaikka he unhottaisivatkin, minä en sinua unhot. Katso, kätteni hipiään olen minä sinut piirtänyt, sinun muurisi ovat aina minun edessäni. (Jes.49:15-16)

Jumala ei ole vain luvannut pitää liittoa. Hän rohkaisee ja auttaa omiaan. Raamatussa on Jesajan kohta, jota usein lainataan (1933/38 käännökseen mukaan):

Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi. Sillä katso, pimeys peittää maan ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsesi koittaa Herra, ja sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa. (Jes.60:1-2)

Se on innostava rohkaisu meille jokaiselle nousta ja olla kirkkaasti Jeesuksen todistajia. Utta syvyyttä tuo kohta saa, kun sen lukee uudemmasta 1992 käännöksestä:

Nouse, loista kirkkaana, Jerusalem, sillä sinun valosi saapuu ja Herran kirkkaus koittaa sinun yllesi. Katso, pimeys peittää maan, yön synkkyys kansat. Mutta sinun taivaallesi kohoaa aamunkoi, Herran kirkkaus hohtaa sinun ylläsi. Niin kansat tulevat sinun valosi luo ja kuninkaat sinun aamunkoittoosi. (Jes.60:1-3)

Lupaus ja solmitun liiton vahvistaminen on annettu Jerusalemlle ja sen kautta koko Israelille, ei vain jollekin pakanaseurakunnista syntyneelle "uudelle Israelille".

Lupaukset hengellisesti ja myös konkreettisesti

Me saamme varmasti ottaa Jesajan sanat omalle kohdallamme rohkaisuna ja lupauksena tulevasta, mutta samalla meidän on tajuttava, että se annettiin Israelille ja koskee Jumalan järkkymättömän uskollisuuden takia edelleen kaikkia juutalaisia.

Voisimme ehkä ilmaista asian niin, että kaikki kristityt, jokainen Jeesuksen seuraaja saa ottaa kaikki Vanhan testamentin lupaukset hengellisesti omalle kohdalleen, mutta juutalaisilla, Jumalan Israelilla on oikeus ottaa ne omakseen myös konkreettisesti. Kuten esimerkiksi tämän upean Jesajan kohdan, joka rohkaiskoon meitä jokaista mutta aivan erityisesti Israelia:

Älä pelkää, minä olen sinun kanssasi! Älä arkana pälyile ympärillesi - minä olen sinun Jumalasi. Minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vakaalla, lujalla kädelläni. (Jes.41:10)

Kenelle profeetan sana on suunnattu aivan konkreettisesti, käy hyvin selväksi, jos luemme irrallisen jakeen lisäksi muutamain jakeen sitä ennen:

Sinä, palvelijani Israel, Jaakob, sinä jonka olen valinnut, sinä, ystäväni Abrahamin siemen, sinä, jonka käteen minä tulin, jonka minä toin maan ääristä ja kutsuin kaukaisimmista kolkista, jolle minä sanoin: "Sinä olet palvelijani, minä olen sinut valinnut, en sinua väheksynyt" - älä pelkää, minä olen sinun kanssasi! Älä arkana pälyile ympärillesi - minä olen sinun Jumalasi. Minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vakaalla, lujalla kädelläni. (Jes.41:8-10)

Kahden leirin, juutalaisen ja pakanakristillisen, joutuminen erilleen

Jeesukselle, apostoleille ja alkuseurakunnalle tällaisia "kahden leirin kysymyksiä" ei ollut pohdittavanaan. Heille Vanha testamentti eli kirjoitukset olivat ainoa luettavissa oleva Raamattu. Ongelmia alkoi syntyä vasta siinä vaiheessa, kun seurakunta kasvoi, levisi ympäri Rooman valtakuntaa ja pakanakristittyjen suhteellinen määrä kasvoi ohi messiaanisten.

Seurakunnan sisällä tuli kitkaa juutalaisten kristittyjen eli messiaanisten juutalaisten ja pakanakristittyjen välillä. Väiteltiin hieman kärjistäen siitä, pitäisikö pakanakristityt ympärileikata vai messiaanisten juutalaisten luopua juutalaisista tavoistaan. Kiistan taustalla olivat mm. suuret kulttuurierot.

Jerusalem hävitettiin vuonna 70 jKr. ja juutalaiset ajettiin maanpakoon. Pakanakristittyjen merkitys tuli seurakunnassa entistä hallitsevammaksi. 300-luvulla vainotusta kristinuskosta tuli luvallinen ja pian sen jälkeen Rooman valtion ainoa virallinen uskonto. Syntyi seurakunnan ja valtion liitto, jonka karvaita hedelmiä ovat vuosisatojen saatossa olleet ristiretket, inkvisitio, miekkälähetys ja juutalaisten silmitön vainoaminen.

Juutalaisten ja pakanakristittyjen suhteiden kehityksen voi tiivistää näin:

1. Kristinuskon tausta on juutalaisuudessa. Isät eli Abraham, Iisak ja Jaakob olivat juutalaisia. Mooses oli juutalainen. Profeetat olivat juutalaisia.
2. Kristityt olivat juutalaisia. Jerusalemin seurakunta koostui juutalaisista ja juutalaiset ottivat ensimmäisenä helluntaina Pietarin saarnan hyvin vastaan. Viisituhatta miestä sekä naiset ja lapset päälle kastettiin. Vastaavaa "Jumala lisäsi joka päivä heidän joukkoonsa" ilmaisuja on paljon Apostolien teoissa.
3. Mukaan hyväksyttiin pakanakristityt. Aluksi pakanakristittyjen ottaminen mukaan oli ongelma, joka kuitenkin ratkaistiin: pakanoita ei tarvinnut ympärileikata. Heidän ei ollut tarpeen ensin tulla juutalaisiksi voidakseen tulla kristityiksi.
4. Rinnakkaiseloa jatkui neljännelle vuosisadalle. Vaikka molemmin puolin oli kiivailijoita ja varsinkin papisto ja hengelliset johtajat suhtautuivat vastapuoleen jyrkästi ja myös vainoamista tapahtui, niin tavallisen kansan keskuudessa rinnakkaiselo sujui varsin hyvin. Juutalaisten kristittyjen määrä kasvoi ja heitä oli kaikkialla Rooman valtakunnassa. Kuten Kristinuskoa ei aluksi nähty uutena uskontona vaan juutalaisuuden uutena suuntauksena, eräänlaisena herätysliikkeenä. Yhdessä vietettiin sapatia ja yhdessä saatettiin kokoontua synagogaan.
5. Tultaessa neljännelle vuosisadalle tilanne alkoi kärjistyä. Tunnetut kirkkoisät kuten mm. Augustinus, Krysostomos, Justinus Marttyri, Ignatios, Justinus ja heidän laillaan monet muut hyökkäsivät juutalaisia vastaan. Vanha testamentti nähtiin Uuteen testamenttiin verrattuna vähempiarvoisena tai jopa tarpeettomana. Mooseksen laista kiinni pitäminen nähtiin harhaoppina ja armon hylkäämisenä. Sapatin viettäminen sunnuntain pyhäpäivän sijasta tuomittiin jyrkästi. Kristityt nähtiin uutena hengellisenä Israelina, joka oli korvannut Jeesuksen surmaamiseen syyllistyneen maallisen Israelin.

Jerusalemin tuho v. 70 oli jo heikentänyt messiaanista seurakuntaa. Pakanakristittyjen suhteellisen määrän voimakas kasvu käänsi yhä enemmän vaakaa pakanakristittyjen ja heidän vaikutusvaltansa hyväksi. Juutalaisille Mooseksen laki ja sapatit olivat luovuttamattomia asioita sekä hengellisesti että kansallisesti. Pakanakristityt vähätelivät Tooraa ja lain merkitystä sekä korvasivat sapatin sunnuntailla, joka aiempina auringon päivänä palveli paremmin pakanoiden evankeliointia.

Teologiset keskustelut tällaisista aiheista muuttuivat nopeasti keskusteluista kiistoiksi, kiistoista riidoiksi ja riidoista välirikoksi ja vainoamiseksi.

6. Lopputuloksena oli se, että pakanakristityt hylkäsivät juutalaiset. Tuloksena oli antisemitismin kehittyminen, korvausteologia ja juutalaisvainot. Synagogat joko vallattiin ja muutettiin kirkoiksi tai ne tuhottiin ja niiden tilalle rakennettiin kirkoja. Ristiretkien yhteydessä juutalaisia "Jeesuksen murhaajia" surmattiin kyläkunnittain useissa Euroopan maissa sekä Pyhällä maalla. Etenkin Espanjassa ja Venäjällä esiintyi laajoja ja järjestelmällisiä vainoja.

Juutalaisten kannalta ehkä kohtalokkain kristitty teologi oli Martti Luther, joka aluksi suhtautui juutalaisiin varsin myönteisesti olettaessaan heidän ottavan puhdistelun opin vastaan. Kun juutalaiset kuitenkin pitivät kiinni omasta uskonnostaan ja perinnätavoistaan, Lutherin asenne muuttui. Hän neuvoi ruhtinaita aktiiviseen politiikkaan juutalaisten karkottamiseksi maasta. Heidän synagogansa ja kirjansa oli poltettava ja tämä "myrkyllinen hiiva kristityssä leivässä" oli pakotettava luopumaan liiketoimistaan ja lähtemään kaupungeista.

Neljäsataa vuotta myöhemmin eli 1930-luvulla natsit tekivät Saksassa sen ja paljon enemmänkin, kuin mitä Luther oli opettanut. Olisi kohtuutuntoa syyttää Lutheria holokaustista, mutta hänen opetuksensa tarjosivat Hitlerille aatteellisen tuen ja suurimmalle osalle Saksan kirkosta teologiset perusteet sulkea silmänsä näkemästä meneillään ollutta kansanmurhaa. Ilman korvausteologian myrkyntyä kristikunta ei olisi koskaan voinut hyväksyä juutalaisvainoja.

Korvausteologia vainojen ja varkauksien lähteenä

Saadakseen hylkäämiselle, syrjinnälle ja vainoille oikeutuksen kirkko rakensi teologian, jolla Raamattua ryhdyttiin tulkitsemaan aivan uudella tavalla. Sen opin mukaan Jumala oli hylännyt juutalaiset "Jeesuksen tappajat" ja ottanut entisen Israelin tilalle "uuden hengellisen Israelin". Kirkko "unohti" suurimman osan Paavalin Roomalaiskirjeen lukujen 9-11 viestistä ja keskittyi vain muutamaa tulkinnanvaraiseen jakeeseen, joihin kohta syvennymme lähemmin.

Samalla pakanakristityt varastivat juutalaisilta Jumalan Vanhassa testamentissa heille antamat lupaukset. Ne tulkittiin ja sovitettiin koskemaan "hengellistä Israelia" eli pakanaseurakuntaa. Vanhasta testamentista löytyvien varoitusten ja tuomioiden sitä vastoin katsottiin koskevan juutalaisia.

Kahdesta leiristä runnottiin tarkoitushakuisella ja hataralla teologialla yksi kieltämällä toisen laillisuus ja oikeutus olla edes olemassa. Niin kauan, kun juutalaiset asuivat parin vuosituhannen verran hajallaan kaikkialla maailmassa, Israelille annettuihin lupauksiin ja profetioihin olikin helppo suhtautua yksinomaan vertauskuvallisesti. Sitten tilanne muuttui.

Profetioiden toteutuminen silmien avaajana

Kun Jumala ryhtyi lupaustensa mukaan kokoamaan kansaansa kotiin Israeliin, tapahtui jotain hyvin konkreettista. Kun Israelin valtio vuonna 1948 perustettiin, lupauksen toteutumisella näytti avautuneen mahdollisuus.

Kun juuri syntyneen valtion kimppuun hyökänneet ylivoimaiset joukot eivät vastoin kaikkien ennako-odotuksia onnistuneetkaan tuhoamaan juutalaisvaltiota, profetiat saivat aivan uutta pohjaa. Sama ihmeiden sarja on jatkunut monissa myöhemmissä sodissa, joissa arabivaltiot ovat yhdessä yrittäneet tuhota Israelin.

Miten kaikki tuo on ollut mahdollista? Kuinka hajalle joutunut kansa voi kahden vuosituhannen jälkeen herätä henkiin ja kokoontua omaan maahansa? Kuinka kuolleena pidetty heprean kieli voi olla jälleen elävä ja nykyaikainen kieli? Kuinka rämeistä, ryteiköistä ja autioiksi hakatuista karuista vuorista on lyhyessä ajassa syntynyt kukoistava nykyaikainen valtio? Jumala taitaakin olla tosissaan. Hän näyttää todella tarkoittavan, mitä profeettojensa kautta sanoo. Ja jos kaikki Raamatun profetiat ovat tähän mennessä toteutuneet noin tarkasti, niin olisiko meidän syytä ottaa vakavasti myös ne, jotka eivät vielä ole ehtineet toteutua?

Kaksi leiriä Raamatussa: Kuka on oikea juutalainen?

Apostoli Paavali käytti paljon aikaa ja pergamenttia tehdäkseen selväksi oman käsityksensä kahden leirin, juutalaisten ja pakanakristittyjen suhteesta. Juutalaisista kirjoittaessaan hän lisäksi käsittelee erikseen messiaanisia juutalaisia sekä juutalaisia yleensä ja kokonaisuutena.

Paavalin yhteenvetona asiasta voisi kutsua raamatunkohtaa Roomalaiskirjeen 15. luvun kohtaa. Olen lisännyt tekstin yhteyteen viittaukset niihin VT:n kohtiin, joita Paavali tekstissään lainaa (Room.15:8-11, KR 1933/38):

Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaaksensa isille annetut lupaukset, mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niin kuin kirjoitettu on: "Sen tähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi." (Ps.18:50) Ja vielä on sanottu: "Riemuitkaa, te pakanat, hänen kansansa kanssa." (5 Moos.32:43) Ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat." (Ps.117:1)

Roomalaiskirjeen luvuissa 9-11 Paavali kertoo tarkasti Israelin ja pakanaseurakunnan suhteesta sekä Israelin asemasta Jumalan suunnitelmassa.

Ovathan he israelilaisia, jotka Jumala on ottanut lapsikseen ja joille hän on antanut kirkkautensa. Heidän kanssaan hän on tehnyt liitot, heille hän on antanut lain, jumalanpalveluksen ja lupaukset. Heidän ovat kantaisät, heistä on Kristus ihmisenä lähtöisin, hän, joka on kaiken yläpuolella, ikuisesti ylistetty Jumala, aamen! (Room.9:4-5)

Seuraavaksi Paavali toteaa, että on olemassa kaksi Israelia:

Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel, eivät kaikki ole lapsia sen tähden, että ovat Aabrahamin siementä, vaan: "Isakista sinä saat nimellesi jälkeläiset"; se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi. (Room.9:6-8)

Luonnolliset lapset = Israelin kansa kokonaisuudessaan, Jumalan lapset = uskova jäännös Israelin keskuudessa. On siis olemassa Israel (luonnolliset lapset) ja Israel (hengelliset lapset). On olemassa Israel Israelin sisällä.

Sama koskee seurakuntaa. On olemassa kristittyjä, jotka ovat syntyneet kristittyihin perheisiin ja liitetty seurakuntaan. On kristittyjä, joissa Jumala on herättänyt uskon ja vetänyt puoleensa. On olemassa niitä, jotka itse sanovat itseään kristityiksi ja niitä, joita myös Jumala sanoo kristityiksi.

Uusi testamentti ei koskaan eikä missään yhteydessä kutsu seurakuntaa Israeliksi. Kreikankielisessä Uudessa testamentissa sana Israel ja israelilainen esiintyvät 77 kertaa. Vain kaksi on sellaisia, joissa sanaa Israel voitaisiin tulkita tarkoittamaan seurakuntaa kokonaisuudessaan. (Gal.6:16 "Jumalan Israel" ja Ilm.7:4 "144 000 Israelin kahteentoista sukukuntaan kuuluvaa")

Varmoja kohtia on 75, tulkinnallisia kohtia vain 2. Gal.6:16 viittaa useiden (mm. King James, New King James, New American Standard) raamatunkäännösten mukaan uskoviin juutalasiin. Ilm.7:4 tarkoittanee lopun aikojen juutalaisten maailmanlaajuista elonkorjuuta.

Entä Room.2:28-29? Puhuuko se korvausteologian puolesta?

Oikea juutalainen ei ole se, joka on juutalainen ulkonaisesti, eikä oikea ympärileikkaus ole se, joka on ulkonaisesti näkyvänä ruumiissa. Oikea juutalainen on se, joka on juutalainen sisimmässään, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus, jota ei saa aikaan laki, vaan Henki. Tällainen juutalainen saa kiitoksen Jumalalta, ei ihmisiltä. (1933/38 käännös)

Puhutaanko tässä juutalaisista ja pakanakristityistä ”oikeina juutalaisina”, kuten jotkut ovat väittäneet? Vai puhutaanko tässä vain juutalaisista?

Tässä kohdassa Roomalaiskirjettä (2:17-29) Paavali suuntaa sanansa juutalaisille ja erityisesti pelastumattomille juutalaisille. Hän sanoo heille, että oikea juutalainen on Jumalan silmissä se, jolla on myös ”sydämen ympärileikkaus”

Kreikankielisessä Uudessa testamentissa ”juutalainen esiintyy yli 190 kertaa viitaten etnisiin, kansallisiin juutalaisiin. Jälleen vain pari kohtaa on sellaisia, että niiden kohdalla jää varaa tulkinnalle. Jos vähääkään epäröit, lue myös seuraavat jakeet Room.3:1-3:

Mitä etuuksia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta? Paljonkin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut. Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaikeksi heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä? (Room.3:1-3)

Yksi runko, kahdenlaisia oksia

Kun tutkimme Raamattua, niin me huomaamme, että Paavali kirjoittaa selvästi erikseen juutalaisista ja pakanakristityistä:

Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla, (Room.3:9)

Vai onko Jumala pelkästään juutalaisten Jumala? Eikö hän ole myös muiden kansojen Jumala? On toki, kun kerran Jumala on yksi ja ainoa. Hän tekee ympärileikatut vanhurskaiksi, jos he uskovat, ja ympärileikkaamattomat, kun he uskovat. (Room.3:29-30)

Paavali myös varoittaa meitä omahyväisen ylpeyden synnistä, johon kirkko pian ensimmäisten vuosisatojen jälkeen lankesi:

Mutta myös nuo toiset oksastetaan uudelleen, elleivät he jää epäuskonsa valtaan, sillä Jumala kykenee liittämään heidät takaisin runkoon. Jos kerran sinut on leikattu irti villistä oliivipuusta, johon luonnonmukaisesti kuului, ja vastoin luontoa oksastettu jalo on oliivipuuhun, niin totta kai nämä alkuperäiset oksat voidaan liittää takaisin omaan puuhunsa. (Room.11:22-23)

On mielenkiintoista, miten Paavali kuljettaa teksteissään jatkuvasti rinnakkain kahta leiriä, juutalaisia ja seurakuntaa. Paavaliille näyttää olleen tärkeää, että me ymmärrämme juutalaiset juuremme ja ammennamme niistä aarteista, joita sitä kautta on meille tarjolla.

Kaksi lähtökohtaa kahden leirin yhteydelle

Kahden leirin, messiaanisten juutalaisten ja pakanaseurakunnan yhteydelle Paavaliilla on kaksi lähtökohtaa: hengellinen ja käytännöllinen:

Kysyn siis: eivätkä kai juutalaiset sen vuoksi kompastuneet, että he jäisivät maahan makaamaan? Päinvastoin! Heidän lankeemuksensa on avannut pelastuksen muille kansoille, ja näin juutalaiset ovat saaneet aiheen kadehtia niitä. Jos heidän lankeemuksensa on koitunut rikkaudeksi maailmalle ja heidän tappionsa rikkaudeksi kansoille, kuinka paljon enemmän saakaan aikaan heidän täysimääräinen voittonsa! (Room.11:11-12)

Me pakanakristityt olemme juutalaisen Jeesuksen kautta päässeet osallisiksi Jumalan Abrahamille lupaamista siunauksista. Tämä myös velvoittaa:

sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla. (Room.15:27)

Paavali piirtää kauniin, eheän ja tasapainoisen kuvan kahden leirin, mahaimin suhteesta ja meidän pakanakristittyjen osuudesta siinä suhteessa. Tarvitaan hengellistä mutta myös aineellista yhteyttä. Meidän tulee rukoilla Israelin puolesta, siunata juutalaisia, auttaa heitä palaamaan kotiin ja tukea heitä kaikin tavoin. On tullut aika korjata ja korvata niitä kirjaimellisesti verisiä vääryyksiä, joita juutalaiset ovat joutuneet pakanakristittyjen taholta kärsimään.

Israel ja seurakunta – kaksi leiriä ja kaksi todistajaa

1. Raamatun mukaan vain kahden todistajan todistus on pätevä, silloin kun kyse on elämästä ja kuolemasta. (5. Moos.17:6, Joh.8:17) Koskee myös iankaikkista elämää ja –kuolemaa.

2. Kaksi todistajaa antaa asiasta laajemman ja syvemmän kuvan. Kummallakin on todistukseen arvokasta annettavaa.

Israelin todistuksessa: Raamatun tutkimisen tärkeys, Jumalan Moosekselle antaman lain tärkeys, parannuksenteon ja pyhän elämän vaatimus, elämän ilon ja Jumalan lahjoista nauttimisen, Jumalan määräämät juhlat, Messiaan ajan täydellisen toteutumisen odotus. Jeesuksen sovitustyö, uhrikuolema Golgatan ristillä on jo tapahtunut kertakaikkisena ja kaiken kattavana, mutta vielä eivät lammasta ja leijona makaa rauhassa rinnakkain. Se aika on Raamatun lupausten mukaan tulossa, mutta vielä sitä ei ole. Siksi me elämme sen suhteen yhä odotuksessa.

Kristittyjen todistuksessa: Juutalaisten kirjoittama UT myös juutalaisille, armon ja Jumalan läheisyyden ymmärtäminen. Jeesuksen kautta Israelin Jumala on kaikkien kansojen Jumala. Ilman Jeesusta ja kristinuskoa Israelin Jumalasta ei olisi tullut kaikilla mantereilla tunnettua. Ilman kristinuskoa Israelin paluu omaan maahan olisi tuskin koskaan voinut edes toteutua. Ilman kristinuskoa koko Israelia tuskin olisi valtiona olemassakaan.

Saatana on aina vihannut ja yhä vihaa Israelia

Vallanhimolla, itsekkyydellä, ahneudella ja monilla muilla inhimillisillä piirteillä voidaan yrittää selittää sitä, miksi kirkko vuosisatojen aikana joutui suhteessaan juutalaisiin niin pahasti harhaan.

Huonolla teologialla, politiikalla, olosuhteilla, yleisellä mielipiteellä ja kansan tyytymättömyyden kanavoimisella sopiviin uhreihin sekä henkilökohtaisilla kokemuksilla voidaan yrittää selittää vainojen puhkeamista, holokaustia ja korvausteologiaa.

Maantieteellä, valtiopolitiikalla, islamin nousulla, öljylähteillä ja kauppapolitiikalla voidaan yrittää selittää sitä, että antisemitismi on jälleen nousussa. Tai se, että Israel tuomitaan tekipä se mitä tahansa tai oli tekemättä. Tai, että monet tiedotusvälineet esittävät alueen uutiset perin yksisilmäisesti.

Henkilökohtaisesti uskon, ettei mikään noista selityksistä yksinään riitä. Mikään inhimillinen pahuus ei yksin riitä selittämään kaikkea sitä silmitöntä pahuutta ja mistään piittaamatonta julmuutta, mitä juutalaiset ovat joutuneet kokemaan. Kyse on jostain vielä syntistä ihmistäkin paljon synkemmästä ja pimeämmästä. Kyse on saatana, joka tietää aikansa olevan käymässä vähiin.

Raamatun mukaan Israelin pelastus merkitsee Jeesuksen paluuta, vanhurskaiden ylösnousemusta ja maanpiirin ennalleen asettamista. Juutalaisille annettujen lupausten täytyminen merkitsee saatanan joutumista tuomiolle. Tässä on perimmäinen syy antisemitismille ja myös sille, että saatana vihaa "kahta leiriä" ja "isien sydänten kääntymistä lasten puoleen ja lasten sydämiä kääntymistä isien puoleen". (Malakia 3:24)

Paavali kirjoittaa Roomalaiskirjeen lopussa:

Rauhan Jumala on pian murskaava Saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän kansanne. (Room.16:20)

Lähetettyään tervehdyksensä kirjeen vastaanottajille hän päättää Roomalaiskirjeen näihin sanoihin:

Ylistys hänelle, joka pystyy voimallaan vahvistamaan teitä, niin kuin ilmoittaa evankeliumi, jota minä julistan, sanoma Jeesuksesta Kristuksesta, se paljastettu salaisuus, joka on ikiajoista saakka ollut kätkeytynä! Nyt se on saatettu julki ja annettu ikuisen Jumalan käskystä profeettallisissa kirjoituksissa tiedoksi kaikille kansoille, jotta ne johdettaisiin uskoon ja kuuliaisuuteen. Saakoon Jumala, joka yksin on viisas, Jeesuksen Kristuksen kautta ikuisen ylistyksen! Amen. (Room.16:25-27)

Tähän voivat yhtyä koko sydämestään sekä messiaaniset juutalaiset että pakanakristityt, sinä ja minä heidän joukossaan.

Olen käyttänyt tässä alustuksessani sanontoja "kaksi leiriä" ja "kaksi todistajaa" puhuessani juutalaisista ja pakanakristityistä. Ensiksi mainitun pohjana on hepreankielen sana mahanim, joka esiintyy Raamatussa tarkoittaen mm. kahta joukkoa, kahta yhdessä olevaa leiriä.

Jaakob jatkoi matkaansa, ja häntä vastaan tuli Jumalan enkeleitä. Heidät nähdessään Jaakob sanoi: "Tässä on Jumalan etuvartio." Niin paikka sai nimekseen Mahanaim. (1.Moos.32:2-3)

"Mahanaim" kaksi leiriä, tämän maailman ja Jumalan todellisuuden kohtaaminen, saman Jumalan luomien ihmisten ja enkelien kohtaaminen, kaksi leiriä, jotka olivat Jumalassa yhtä.

Mitä ihmeellistä minussa on, Sulamin työssä, kahden joukon keskellä (mahanaim) tanssivassa? (Laul.7:2)

Sulhanen, jolla on kaikkea, valtaa, rikkautta ja loistoa. Morsian, jonka sulhanen on kutsunut omakseen, vaikka tällä ei ole mitään. Kaksi erilaista maailmaa, kaksi leiriä, joiden välissä morsian ihmettelee hänelle suotua rakkautta ja hyvyyttä. Kristuksen morsian tämän maailman köyhyyden ja pimeyden keskeltä tullessa ihmettelemässä sulhasta, joka on valmis maksamaan jopa oman henkensä saadakseen morsiamen omakseen.

Ne nousevat maan tasangolle ja saartavat pyhien leirin (mahanaim) ja rakastetun kaupungin. Mutta taivaasta iskee tuli, ja se tuhoaa ne kaikki. (Ilm.20:9)

"Mahanaim" kaksi leiriä, juutalainen ja pakanakristittyjen leirit vihdoinkin toisensa löytäneenä, toisiaan täydentävinä ja yhdessä Jumalastaan todistavina. Kumpikin on tämän maailman ruhtinaan hyökkäyksen kohteena luotettavana suojanaan ikaikojen Jumala.

Dia-sarjan lopussa on tietoja muutamista näitä aiheita käsitelleistä kirjoista, joista olen löytänyt materiaalia myös tähän opetuspuheeseeni.